

D E C I Z I E

15 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Floreni”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău” împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, prin care a fost respinsă cererea Societății pe Acțiuni „Floreni” cu privire la punerea pe rol a cererii de apel și amânarea examinării pricinii și restituită cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Floreni” ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 11 decembrie 2014, SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ..

În motivarea acțiunii a indicat că în urma unui control, efectuat de reprezentanții SA „Termocom” în sect. Centru, în preajma blocului locativ 106/2, la intersecția străzilor D. Cantemir - Ismail, s-a constatat faptul amplasării în zona de protecție a rețelelor termice cu diametrul 300 mm, a unei gherete pentru comercializarea semipreparatelor din carne de pasăre în ambalaj și ouă de găină.

Invocă faptul că s-a stabilit, că activitatea de comerț din construcția dată este efectuată de către Societatea pe Acțiuni de Selecție și Hibridarea Păsărilor „Floreni”, în baza Autorizației pentru amplasarea și funcționarea unităților comerciale și prestări servicii nr. 24378 din 23 august 2011, cu termenul de valabilitate de la 18 septembrie 2013 până la 25 iunie 2016, la eliberarea căreia Primăria mun. Chișinău, a ignorat faptul existenței în teren a rețelelor termice.

Astfel, susține că au fost ignorate prevederile art. 17 din Legea cu privire la energetică nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, care stipulează, că obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.

La fel, invocă că au fost încălcate prevederile art. 31 din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014 menționează că pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice. În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoelectrice.

Totodată, menționează că s-au admis abateri inclusiv de la pct. 40, 41 al Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998, care prevede că este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, să se ridice construcții, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice. În cazul în care este necesar ca pe terenul pe care sînt amplasate instalațiile termice de alimentare să se execute o construcție, beneficiarul este obligat să anunțe cu un an înainte pe deținătorul instalațiilor și va suporta toate cheltuielile de modificare legate cu mutarea instalațiilor de alimentare de pe terenul viitoarei construcții.

De asemenea consideră că au fost încălcate și prevederile din „Normativul în construcții NCM G.04.07-2006 (MSN 4.02-02-2004)”, care în Tabelul B.3 „Intervale pe orizontală de la construcțiile rețelelor termice” stabilește, că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul mai mic de 500 mm, pînă la clădiri și instalații e necesar a fi nu mai mică de 2m.

În cazul dat, construcția este instalată în zona de protecție a traseului termic cu diametrul 300 mm, ceea ce exclude accesul lucrătorilor și a tehnicii la rețelele termice în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora. Despre eliberarea autorizației nr.24378 pentru desfășurarea comerțului pe bd. D. Cantemir - str. Ismail, 1.06/2, gestionarul rețelelor termice a aflat la 21 octombrie 2014.

Susține că la 30 octombrie 2014, s-a adresat cu o cerere prealabilă în adresa Primăriei mun. Chișinău, solicitînd anularea Autorizației pentru amplasarea și funcționarea unităților comerciale și prestări servicii nr. 24378 din 23 august 2011, eliberată Societății pe Acțiuni „Floreni”, însă care a fost respinsă.

Menționează reclamantul că prin amplasarea construcției de tip gheretă în zona de protecție a rețelelor termice, se îngreuește accesul reprezentanților și a tehnicii gestionarului conductelor termice la descoperirea, deservirea și exploatarea acestora. Presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele prezintă un pericol înalt pentru viața și sănătatea oamenilor, proprietarul bunurilor poate cere despăgubiri în caz de avariere a traseului termic.

Solicită, anularea Autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 24378 din 23 august 2011 cu termenul de valabilitate de la 19 septembrie 2013 pînă la 25 iunie 2016, pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul în mun. Chișinău, bd. Cantemir în preajma blocului 106/2 și obligarea SA „Floreni” să înlăture din zona de protecție a rețelelor termice la o distanță regulamentară, construcția de tip gheretă, amplasată în mun. Chișinău bd. Cantemir, în preajma blocului 106/2.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 martie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligat SA „Floreni” să înlăture din zona de protecție a rețelelor termice la o distanță regulamentară construcția de tip gheretă amplasată în mun. Chișinău, bd. Cantemir în preajma blocului 106/2, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 21 aprilie 2015, SA „Floreni” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe.

La 02 iunie 2015, SA „Floreni” a depus o cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată a instanței de apel stabilită pentru data de 02 iunie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, a fost respinsă cererea SA „Floreni” cu privire la punerea pe rol a apelului și amânarea ședinței instanței de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de SA „Floreni” ca fiind depusă tardiv.

La 24 iunie 2015, SA „Floreni” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri prin care cererea de apel să fie pusă pe rol.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, deoarece ultima zi a termenului de declararea a apelului a fost zi de odihnă, iar cererea de apel a fost depusă imediat în următoarea zi lucrătoare.

Astfel, cu referire la prevederile art. 265 Cod civil, care reglementează expirarea termenului într-o zi de odihnă și art. 2 al Hotărârii Parlamentului cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și zilele de odihnă din Republica Moldova, susține că data de 20 aprilie 2015, când a fost ultima zi de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost ziua de luni la o săptămână după paști (Paștele blajinilor), care este declarată zi nelucrătoare, iar cererea de apel a fost depusă la data de 21 aprilie 2015, în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii instanței de apel din 02 iunie 2015, a fost expediată în adresa părților, inclusiv recurentului SA „Floreni” la data de 10 iunie 2015 (f.d. 71).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 iunie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

După cum rezultă din materialele dosarului la 21 aprilie 2015 SA „Floreni” a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 martie 2015, prin care a fost admisă parțial acțiunea SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” și obligată SA „Floreni” să înlăture din zona de protecție a rețelelor termice la o distanță regulamentară, construcția de tip gheretă amplasată în mun. Chișinău, bd. D. Cantemir, în preajma blocului 106/2 (f.d. 45, 49-53).

La data de 02 iunie 2015, SA „Floreni” a depus instanței de apel o cerere prin care a solicitat amânarea ședinței instanței de apel fixată pentru data de 02 iunie 2015 ora 11.00.

Iar, prin încheierea Curtea de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, a fost respinsă cererea SA „Floreni” cu privire la punerea pe rol a cererii de apel și de amânare a examinării pricinii și restituită cererea de apel declarată de SA „Floreni” ca fiind depusă tardiv, fiindu-i remisă apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La emiterea încheierii nominalizate instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Aici se va remarca că drept motiv pentru aplicarea acestor prevederi a fost reținut faptul că apelul a fost declarat cu încălcarea termenului stabilit de art. 362 alin. (1) CPC, deoarece termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe din 19 martie 2015, a expirat la 20 aprilie 2015 (zi de luni), pe când apelul a parvenit în instanța de apel la 21 aprilie 2015 (zi de marți) (f.d. 66-70).

Instanța de recurs conchide, însă, că încheierea instanței de apel este una ilegală și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu poate fi menținută.

Astfel, în conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Iar, conform pct. 2 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova nr. 433 din 26 decembrie 1990, se declară zile de odihnă prima și a doua zi de Paști conform calendarului bisericesc, ziua de luni la o săptămână după Paști (Paștele blajinilor).

Raportând prevederile normelor enunțate la circumstanțele speței, instanța de recurs constată că termenul pentru declararea apelului împotriva hotărârii judecătorești începe să se scurgă din data pronunțării actului judecătoresc, în speță, de la data de 19 martie 2015, ultima zi pentru depunerea apelului urma a fi 18 aprilie 2015.

Aici au incidență și dispozițiile art. 112 CPC, care indică că, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii. Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare. Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen. Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Astfel, ținând cont că ultima zi pentru depunerea apelului - 18 aprilie 2015, a fost zi de sîmbătă, zi nelucrătoare, termenul pentru depunerea apelului expiră în următoarea zi lucrătoare, în speță la 21 aprilie 2015, or, ziua de 20 aprilie 2015, deși a fost ziua de luni, însă fiind la o săptămînă după Paști (Paștele blajinilor), prin pct. 2 a Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova nr. 433 din 26 decembrie 1990, a fost declarată zi de odihnă.

În circumstanțele enunțate, instanța de recurs constată că SA „Floreni” a depus cererea de apel, la data de 21 aprilie 2015, în interiorul termenului de declarare a apelului, iar concluziile instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul omiterii termenului de declarare a apelului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, contravin prevederilor procedurale.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina spre judecare a apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Floreni”.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societatea Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău” împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva